

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

SIERMIĘŻNY

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Mówimy o SIERMIĘŻNYM życiu, mając na myśli życie proste, skromne i nieobfitujące w zbytki. Mówimy: SIERMIĘŻNA rzeczywistość, mając na myśli przyziemną, nieszczędzącą nam trudów codzienność. W takich kontekstach przymiotnik SIERMIĘŻNY pojawia się jako synonim wyrazu PROSTY. Ale kiedy powiemy o kimś, że ma SIERMIĘŻNE maniery czy SIERMIĘŻNE obyczaje, to użyjemy tego słowa nie jako odpowiednika określenia PROSTY, tylko jako synonimu słowa PROSTACKI. Przymiotnik SIERMIĘŻNY pochodzi od rzeczownika SIERMIĘGA, a SIERMIĘGA to nic innego jak SUKMANA – wierzchnie męskie ubranie noszone przez chłopów w dawnej Polsce, sięgające do kolan lub dłuższe, z długimi rękawami, rozpinane, szyte z grubego samodziału, ze zgrzebnego sukna wełnianego, z niebarwionego i niewybielanego lnianego płótna. SIERMIĘGA stała się atrybutem i symbolem prostego ludu, chłopca pracującego na roli, niewygód i trudów wiejskiego życia, ale również nieokrzesania i braku ogłady. Bliźniacza SUKMANA nie zyskała takich konotacji: Tadeusz Kościuszko – bohater z ludu – przedstawiany jest w sukmanie, a nie w siermiędze.